

Kansalaisenergia-areena

13.1.2020

Työpajan kulku

12:15 Kansalaisenergia-areenan ja työpajan avaus

12:25 Esittäytymiskierros

12:55 Sampsa Hyysalo: Kansalaisenergia murrostyössä

13:15 Pienryhmätyö 1: Mikä tukee kansalaisten mahdollisuuksia energian pientuotantoon Suomessa?

14:00 Kahvitauko

14:15 Pienryhmätyö 2: Mitä haasteita ja esteitä energian pientuotannolle on Suomessa?

15:00 Tulosten esittely

15:15 Pienryhmätyö 3: Keskustelu muutostavoitteesta

15:45 Työpajan yhteenveto ja areenan seuraavat vaiheet*

15:55 Lopetus

CORE –hanke: Ohuesta osallistumisesta yhteiseen ongelmanratkaisuun

Lasse Peltonen
Itä-Suomen yliopisto

Kansalaisenergia Murrosareena avaus 13.1.2020

CORE: Yhteistoiminnallisia ratkaisuja sirpaloituvien yhteiskuntien ongelmiin: Käännö yhteishallintaan ympäristöpäätöksenteossa

- Itä-Suomen yliopisto, koordinaatio
- Suomen ympäristökeskus
- Itä-Suomen yliopisto, oikeustieteet
- Jyväskylän yliopisto
- Tampereen teknillinen yliopisto
- Hanken
- Yrityskumppanit Linnunmaa Oy ja Mapita Oy

Rahoitus Strategisen tutkimuksen neuvosto: 4,1M€

Hankkeen kesto 2017-2021

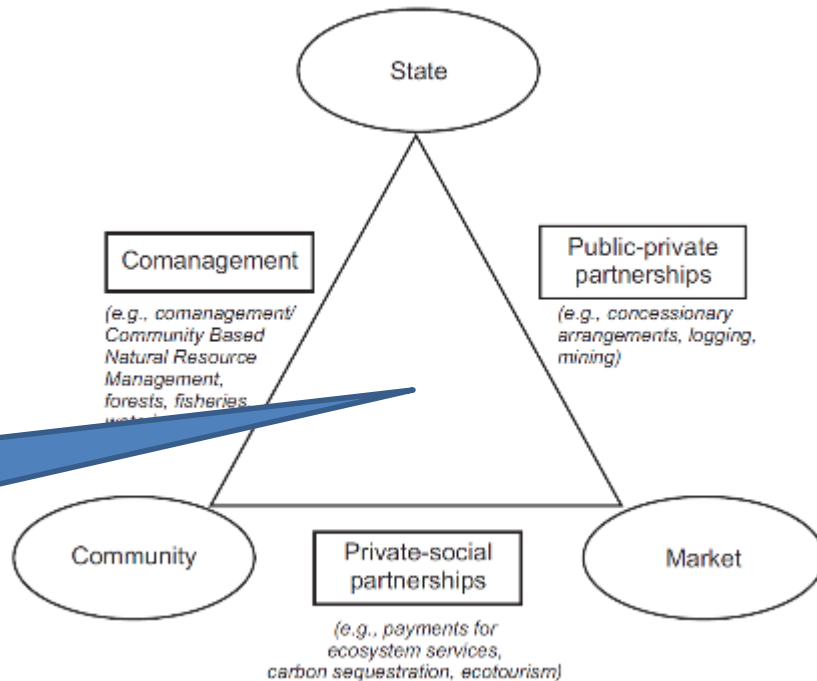
Miksi?

Yhteistoiminnallisten menetelmien tarve

*Koska mikään tahoe ei pysty
ratkaisemaan luonnonvara-
ja ympäristöhallinnan
haasteita yksin*

Ympäristöhallinnan uudet muodot ja 'hybridit'

Miten rakennetaan parempia ratkaisuja valtion, yritysten ja kansalaisten yhteistyössä?

Lemos, M. C. and Agrawal, A. 2006. Environmental Governance. Annual Review of Environment and Resources 31: 297-325.

Kohti uudenlaisia prosesseja

Prosessin tarkoitus	Tiedon lisääminen ja kokoaminen	Kuuleminen, konsultaatio	Neuvot ja suositukset	Yhteinen päätöksenteko	Yhteinen Toimeenpano
Tavoite	Parempi ymmärrys ratkaistavista ongelmista, huolenaiheiden tunnistaminen	Palaute suunnitelmista ja ohjelmaluonnoksista politiikkalinjauksista, keskustelu toimintavaihtoehdoista	Sidosryhmien yhteiset suositukset esimerkiksi suunnitteluprosesseissa	Konsensuspäätökset yhdessä eri osapuolten kesken	Monen toimijan välinen sopimus yhteisestä toimeenpanosta
Esimerkki-prosessit	Tiedotustilaisuudet, Seminaarit, fokusryhmät	Työpajat, kuulemistilaisuudet, Yleisötilaisuudet, Dialogiprosessit	Politiikkadialogit, Työryhmät, neuvoo-antavat komiteat, raadit, yhteistyöryhmät	Fasilitoidut neuvottelut, sovitteluprosessit, neuvotellut lupa-prosessit, yhteinen tiedontuotanto	Strateginen suunnittelu, Kumppanuudet

Perinteiset osallistumisprosessit

Uudet ja kehittyvät yhteistoiminnalliset prosessit

Osallistamisen logiikasta...

Yhteisen ongelmanratkaisun logiikkaan

Yhteistoiminnallisen hallinnan esimerkkejä CORE-hankkeesta:

- Sopimuspohjainen yhteistyö kunnan, kaivosyhtiöiden ja sidosryhmien välillä – case Sodankylä
- Petopolitiikan kehitystyö – case susikannan hoitosuunnitelma
- Yhteistoiminnallinen metsäsuunnittelu – case Jyväskylä
- Sidosryhmien yhteistyön kehittäminen lainsäädäntöprosesseissa – case rahankeräyslaki
- Green Deal sopimukset ympäristöhallinnon eri yritysten välillä
- Kansalaisten rooli vesi- ja energiakysymyksissä – kansalaisenergia murrosareena
- Oregonin “Collaborative Governance” -toimintamallit
- ”Collaborative Public Manager” –koulutus ja organisaatioiden yhteistoiminnan kapasiteetin kehittäminen

Kansalaisenergia – murrosareena

- Strategisen tutkimuksen hankkeet yhteistyössä SET & CORE
- Yhdistävät elementit: uudet yhteistyön menetelmät ja prosessit, kansalaisten rooli energiamurros

Kiitos!

Tervetuloa mukaan:

collaboration.fi

#corestn

#yhteishallinta

#strateginentutkimus

#cogovernance

@core_STN

@collaborationfi

Project: CORE - Collaborative remedies for fragmented societies - Facilitating the collaborative turn in environmental decision-making

Kansalaisenergian työpajat

13.1.2020	Kansalaisenergian esteet ja mahdollisuudet
6.2.2020	Kansalaisenergian muutospolkujen muodostaminen
19.3.2020	Muutospolkujen viimeistely ja johtopäätökset

+ *Julkinen tilaisuus tuloksien pohjalta*

Areenan merkitys

- Kansalaisenergia tällä hetkellä monella pöydällä (hallitus ja EU)
- Areenassa selvitetään:
 - Mikä on toimiva ja hyväksyttävä keinovalikoima taloyhtiöiden pienergiantuotannon edistämiseksi ja hiilijalanjäljen pienentämiseksi?
 - Mitä hallinnollisia, taloudellisia, teknisiä ja yhteiskunnallisia haasteita näihin keinoihin liittyy ja miten näitä voitaisiin purkaa?
- Yhteistä tilannekuvaa luodaan keskipitkän aikavälin tiekarttatyökalun avulla, jossa jäsennetään polkuja kansalaisenergian kehitykseen (Tästä lisää Sampsa Hyysalon esityksessä)

Pienenergiantuotanto Suomessa

Vuonna 2018

- Pienenergiantuotannon osuus oli **1 % Suomen sähköntuotannosta** (Energiavirasto 2019).
- Lämpöpumpuilla katettiin **9,1% asumisen energiankulutuksesta** (Tilastokeskus 2019).

Mutta...

- Taloyhtiöiden aurinkosähkön osuus on olematon ja lämpöpumppuenergian osuuskin vain 3,2 %. Yhteensä 0,5 TWh lähes 24 TWh:n kulutuksesta.

Taloyhtiöt kansalaisenergian edistäjinä?

- Taloyhtiöihin liittyy paljon potentiaalia energian pientuotannon edistämisessä:
 - Taloyhtiöiden lämpöpumppuenergian on arvioitu kaksinkertaistuvan 2035 mennessä (yhteensä **1 TWh**)
 - Myös aurinkosähköä voidaan tuottaa teknistaloudellisesti kannattavasti **1-2,5 TWh** nykyisen taloyhtiökannan osana.
 - Suomen taloyhtiökannan kokonaisenergiankulutus voisi olla **yhteensä noin 16 TWh** vuonna 2035. (Ei sähköautoja mukana, paljon muutakin epävarmuutta)
- Taloyhtiöt ovat kiinnostava case kansalaisenergian kehityksestä Suomessa!

Loppuyhteenveto

- Alustava muutostavoite?
- Murrosareenan tukisivusto:
<http://murrosareena.fi/kansalaisenergia/>
 - Esitelmät, tukimateriaalia, kommentointialusta...
- Ovatko kaikki täyttäneet tutkimusluvan?

Tulevaa aikataulua

20.1. työpajan tulokset nähtävillä ja kommentoitavissa tukisivustolla

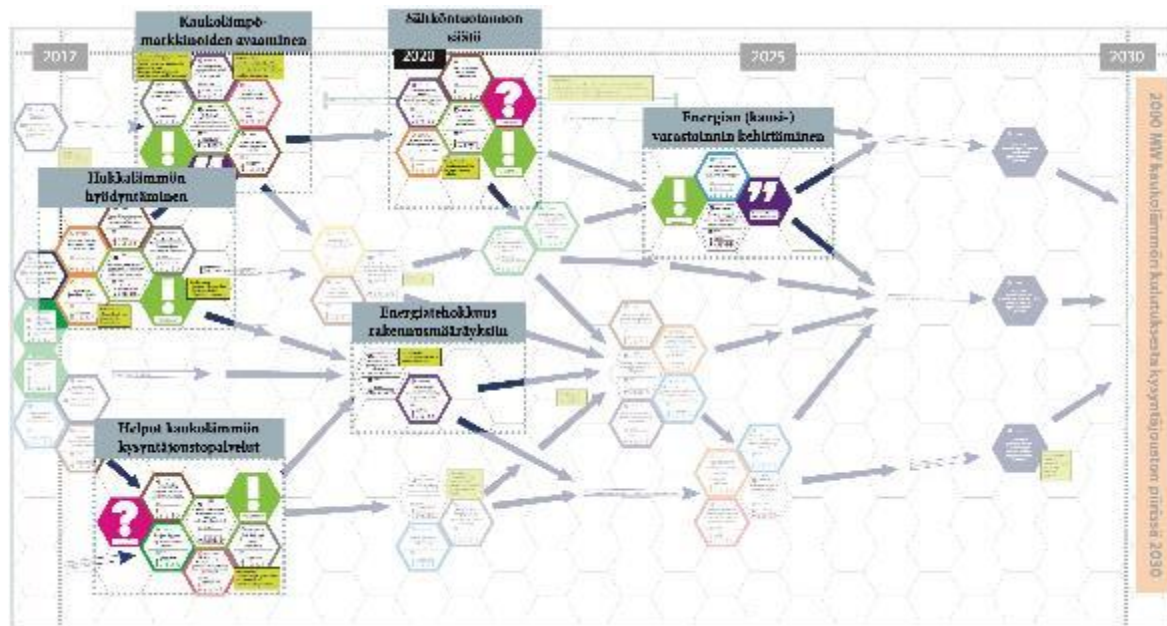
27.1. taustamuistio polkutyön tueksi

6.2. työpaja 2: muutospolkutyö

> Kirjallista työskentelyä: tehtyjen muutospolkujen kommentointi <

19.3. työpaja 3: työn viimeistely ja suositukset

Kiitokset osallistumisesta!

Welcome onboard!

collaboration.fi

#corestn

@core_STN

#yhteishallinta

#strateginentutkimus

#cogovernance

@collaborationfi

Project: CORE - Collaborative remedies for fragmented societies - Facilitating the collaborative turn in environmental decision-making

